

Uitwerking Meerjarenagenda 2023-2025
Energieneutraal Rozendaal

Jaarkalender 2025
incl. evaluatie 2024

Versie: 16 december 2024

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

2 Waar staan we nu? 2

2.1 Energieneutrale doelstelling 2

2.2 Werklijn energiebesparing 3

2.3 Werklijn duurzame warmte 6

2.4 Werklijn duurzame energie opwekking 7

2.5 Werklijn bewustwording en communicatie 9

2.9 Overige activiteiten 11

3 Activiteiten en planning 2025 13

3.1 Werklijn energiebesparing 13

3.2 Werklijn duurzame warmte 15

3.3 Werklijn duurzame energie opwekking 15

3.4 Werklijn bewustwording & communicatie 15

3.5 Overige activiteiten 16

4 Planning 2025 18

5 Personele en financiële gevolgen 2025 19

5.1 Personeel 19

5.2 Verwachte uitgaven 2025 19

1 Inleiding

De gemeente Rozendaal wil in 2050 energieneutraal zijn (Uitvoeringsprogramma Rozendaal Energieneutraal 2050, raadsbesluit 2 juli 2019): alle energie die we binnen de gemeentegrenzen verbruiken, wekken we dan zelf duurzaam op. De energietransitie die hiervoor nodig is, vormt een enorme maatschappelijke opgave. Deze is alleen te realiseren in samenwerking met inwoners, organisaties, instellingen, bedrijven, het gemeentebestuur en de gemeentelijke organisatie.

Inhoudelijk sluiten we aan bij de filosofie van de Groene Metropool Regio (RES):

1. Zorg eerst dat de energiebehoefte daalt door o.a. bewust gebruik (preventie);
2. Pas dan energiebesparing toe, door bijvoorbeeld isolatie en gebruik van energiezuinige apparaten;
3. Produceer duurzame energie in de gebouwde omgeving waar mogelijk;
4. Vul de resterende vraag naar energie in met grootschalige duurzame energie uit de regio;
5. Pas als dit niet meer mogelijk is, importeer dan duurzame energie van buiten de regio.

Meerjarenagenda's Energieneutraal Rozendaal

De kaders voor de route naar energieneutraliteit en voor de rol die wij als gemeente op ons nemen zijn uitgewerkt in meerjarige Uitvoeringsagenda's (MJA). De eerste MJA liep van 2019 t/m 2022 en de lopende agenda geldt voor de periode 2023 t/m 2025. De MJA's en de daaruit voortvloeiende jaarkalenders zijn van ons allemaal: bewoners, bedrijven, instellingen en overheid. We werken immers gezamenlijk aan de transitieopgave.

De MJA's richten zich op vier werklijnen:

- energiebesparing
- duurzame warmte
- duurzame energie opwekking
- bewustwording & communicatie

Jaarkalender 2025

In voorliggende Jaarkalender evalueren we onze inspanningen en effecten tot nu toe om onze energieneutrale ambitie te realiseren (Hoofdstuk 2) en beschrijven we de acties en projecten die we in 2025 willen uitvoeren (Hoofdstuk 3). In Hoofdstuk 4 brengen we de gevolgen voor de organisatie en de financiële impact in kaart.

2 Waar staan we nu?

In dit hoofdstuk brengen we in beeld aan welke doelen we werken, wat we tot nu toe hebben gedaan (activiteiten) en wat we met de inspanningen hebben bereikt (effecten). We beschrijven kort de voortgang van de activiteiten die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd en waar mogelijk gebruiken we beschikbare openbare cijfers. Zo kunnen we achterhalen waar we onze inspanningen de komende jaren op moeten richten.

2.1 Energieneutrale doelstelling

In Rozendaal streven we naar energieneutraliteit in 2050. Hiermee wordt bedoeld dat alle benodigde energie binnen de gemeente wordt opgewekt uit duurzame (hernieuwbare) bronnen.

Doel energieneutraal

In 2050 is de gemeente Rozendaal energieneutraal (Koersnotitie Rozendaal energieneutraal 2050).

Activiteiten energieneutraal

De activiteiten die we tot nu toe hebben uitgevoerd om energieneutraal te worden, zijn per werklijn beschreven in de volgende paragrafen.

Effecten energieneutraal

Onderstaande figuur geeft de opgewekte hernieuwbare energie weer ten opzichte van het totale energieverbruik via het openbaar net (bron: klimaatmonitor.databank.nl). In 2022 werd in Rozendaal 122 TeraJoule (TJ) energie verbruikt en 14 TJ opgewekt uit hernieuwbare bronnen. Er zijn in de afgelopen jaren al grote stappen gezet, maar **voor energieneutraliteit moet anno 2022 nog een verschil van 108 TJ overbrugd worden.**

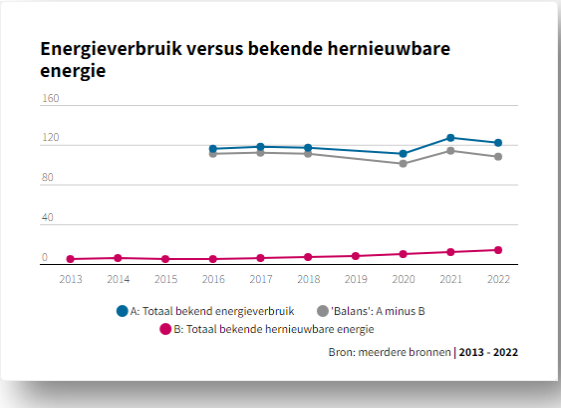

2.2 Werklijn energiebesparing

In onze gemeente staan 706 woningen, waarvan het merendeel (89%) koopwoningen zijn. Er is op alle niveaus en door alle partijen in de afgelopen jaren veel gebeurd om de Rozendalers enthousiast te maken om hun woning en woonomgeving te verduurzamen. En dat blijft de komende jaren ook het geval. Zo zet de Rijksoverheid tot 2030 in op het isoleren van slecht geïsoleerde huizen via onder andere het Nationaal Isolatieprogramma.
De werklijn energiebesparing heeft een directe relatie met de volgende werklijn: duurzame warmte. Het verlagen van de behoefte aan energie (warmte) via woningisolatie en gedragsverandering vormt namelijk de basis voor de warmtetransitie.

Doel energiebesparing

In Nederland wordt 1,5% energie bespaard per jaar (Nationale Energieakkoord en Gelders Energie Akkoord).

Activiteiten energiebesparing

Financiële ondersteuning verduurzamen koopwoningen

We ondersteunen particuliere woningeigenaren op twee manieren financieel bij het verduurzamen van hun huizen:

1. De Toekomstbestendig Wonen Lening Gelderland voor de gemeente Rozendaal. Deze loopt sinds 1 januari 2020. Tot en met het derde kwartaal van 2024 zijn in totaal 27 leningen door SVn verstrekt aan woningeigenaren, waarvan één inmiddels volledig is afgelost.
2. De gemeentelijke maatwerk-verduurzamingssubsidie voor woningisolatie in het kader van de Lokale Aanpak Isolatie, die we eind 2024 vaststelden. Deze subsidie is bedoeld om woningeigenaren, die dit het hardst nodig hebben vanwege een laag inkomen, te ondersteunen bij het isoleren van hun slecht geïsoleerde koopwoning. Deze subsidie is bestemd voor koopwoningen met een beneden gemiddelde WOZ-waarde in Rozendaal van € 646.000 en laag energielabel (label D, E, F of G). Hiervoor zetten we de Specifieke Uitkering (SPUK) van € 58.758 in, die we hebben ontvangen van het Rijk in het kader van de Lokale Aanpak Isolatie (1e en 2e tranche). Qua uitvoering sluiten we deels aan bij lopende trajecten die uitgevoerd worden door het Regionaal Energie Loket.

Verduurzamen huurwoningen

Het tempo van het verduurzamen van de huurwoningen - met name in De Moestuin - is langzaam. Dit is een gevolg van de verkoop van de huurwoningen door Portaal aan Vivare waardoor er geen grootschalige investeringen hebben plaatsgevonden. Per 1 oktober 2024 zijn de huurwoningen van Portaal overgenomen door Vivare. Op basis van landelijke afspraken dienen alle huurwoningen van corporaties in 2030 minimaal energielabel D te hebben.

Collectieve inkoop energiemaatregelen

In 2020 en 2021 organiseerde Winst uit je Woning driemaal een collectieve inkoopactie in Rozendaal. Destijds schaften in totaal 34 woningeigenaren zonnepanelen, isolatie of extra isolerend glas aan. In 2024 hebben we een nieuwe aanpak voorbereid voor het collectief inkopen van zonnepanelen, isolatie, isolerend glas en warmtepompen. De uitvoering start in 2025.

Verminderen energiearmoede

Voor de aanpak van energiearmoede hebben we van het Rijk ook een Specifieke Uitkering (SPUK) ontvangen. De Energiebank Arnhem, die de aanpak uitvoerde, hielp huishoudens met een laag inkomen in de gemeentes Arnhem, Rheden, Renkum en Rozendaal bij het verlagen van hun energieverbruik en energiekosten. Tot nu toe is in totaal € 1.345,49 uitgegeven aan producten om gas, water, stroom en verlichting te besparen.

Energieadviseur

Alle huurders van Portaal ontvingen in december 2023 een brief over de inzet van de energieadviseur. Huishoudens die hiervoor in aanmerking komen, konden een aantal bezoeken krijgen van een energieadviseur van de Energiebank. De coach gaf tips over het besparen van energie en de bewoners krijgen een pakket met materialen zoals tochtstrips voor ramen en deuren, radiatorfolie en energiezuinige lampen. De coach bracht deze samen met de bewoner aan in huis. Tot nu toe hebben zich 19 huishoudens hiervoor aangemeld. De meeste aanmeldingen vonden plaats via de acties om persoonlijk langs de deuren te gaan.

Witgoedregeling

Verder konden bewoners met een laag inkomen subsidie krijgen voor het vervangen van de oude koelkast, wasmachine of vriezer door een energiezuinig apparaat (witgoedregeling). Tot nu toe hebben drie huishoudens witgoed aangevraagd. Voor twee huishoudens is een voucher uitgegeven voor een nieuwe koelvriescombinatie. Voor het derde huishouden is een nieuwe wasmachine goedgekeurd.

Woning Energie Scan voor woningeigenaren

Sinds het voorjaar van 2024 kunnen woningeigenaren een Woning Energie Scan laten uitvoeren. Een energieadviseur van Rijn en IJssel Energiecoöperatie (RIJE) geeft een uitgebreid advies over grotere maatregelen voor het verduurzamen van het huis. Na afloop van een huisbezoek krijgen de woningeigenaren een rapportage met het advies. Er geldt een eigen bijdrage van € 266, - of € 299,- (bij woningen groter dan 400 m^2). De eerste 50 deelnemers krijgen € 100,- korting van de gemeente. Tot nu toe hebben zich enkele huishoudens aangemeld.

Energie Bespaar Check voor huurders en woningeigenaren

Sinds het voorjaar van 2024 kunnen huurders en woningeigenaren een Energie Bespaar Check laten uitvoeren. De energieadviseur van RIJE geeft tijdens een huisbezoek tips en advies om kleine aanpassingen te doen. Het gaat onder meer over het vasthouden van warmte in de woning en het koel houden van de woning in de zomer, slimmer stoken, luchten en ventileren, afstellen en gebruik van het ventilatiesysteem, sluipverbruik van apparaten, zuiniger gebruik van witgoed en apparatuur en waar je op kunt letten bij het afsluiten van een nieuwe energiecontract. Er geldt een eigen bijdrage van € 150,-. De eerste 25 inwoners krijgen € 50,- korting. Tot nu toe heeft zich nog geen huishouden aangemeld.

Warmtescan van woningen

Verder kunnen inwoners sinds dit jaar een afspraak maken met een energieadviseur voor het maken van een scan van een woning met een warmtebeeldcamera. De infraroodbeelden laten zien op welke plekken de meeste warmte weglekt en het huis niet goed geïsoleerd is. Na het bezoek krijgen mensen het rapport met de warmtebeelden, tips en adviezen. De kosten zijn € 210,-. Vanwege het benodigde temperatuurverschil tussen buiten en in huis, kan een warmtescan alleen in de koudere winterperiode uitgevoerd worden. Momenteel heeft nog geen warmtescan plaatsgevonden.

Effecten energiebesparing

Totale energieverbruik

Uit de gegevens uit de Klimaatmonitor is op te maken dat het totale energieverbruik in Rozendaal tot 2020 gestaag daalde, maar dat een trendbreuk zichtbaar is in 2021. In 2010 werd 141 TJ energie verbruikt en in 2022 ging het om 122 TJ (bovenste blauwe lijn in onderstaande figuur aan linkerzijde). Laten we de toename van het energieverbruik door verkeer en vervoer buiten beschouwing, dan zien we ook na 2021 elk jaar een besparing (onderste roze lijn in figuur aan linkerzijde). Onderstaande figuur aan de rechterzijde geeft het energieverbruik naar verbruiksvorm weer. De drie belangrijkste verbruiksvormen zijn warmte (geleverd aardgas en hernieuwbare warmte), elektriciteit (geleverde elektriciteit en zonnestroom 'achter de meter') en voertuigbrandstoffen. Zonnestroom achter de meter is de stroom die direct in de woning wordt gebruikt en het openbaar net niet bereikt. Het energieverbruik door warmte in Rozendaal daalde van 73 TJ in 2012 naar 52 TJ in 2022 (bovenste roze lijn). Het verbruik door elektriciteit

ligt stabiel rond 18 á 19 TJ (onderste blauwe lijn). Tot slot stijgt het energieverbruik door voertuigbrandstoffen sinds enkele jaren en komt daarmee op bijna hetzelfde niveau als het energieverbruik door warmte (grijze lijn).

Over deze hele periode gezien **daalde het energieverbruik gemiddeld met 1,1% per jaar**. Dit is een mooi resultaat, **maar hiermee behalen we het doel van 1,5% energiebesparing per jaar niet**.

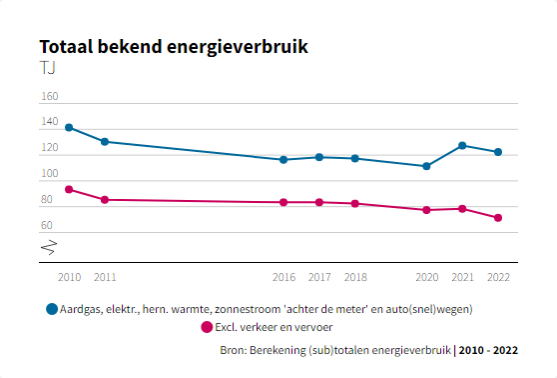

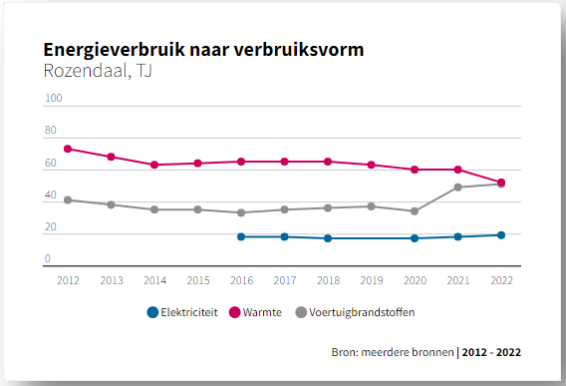

Verbruik van elektriciteit en aardgas in woningen

De Klimaatmonitor laat zien dat het verbruik van elektriciteit in de Rozendaalse woningen grillig verloopt (onderstaande figuur aan linkerzijde). Sinds 2018 stijgt het totale elektriciteitsverbruik aanzienlijk (bovenste grijze lijn). Dit komt met name doordat steeds meer mensen elektrisch koken en hun elektrische auto thuis opladen en door de plaatsing van (hybride) warmtepompen en airco's die kunnen koelen en verwarmen. Zoals te lezen is in paragraaf over duurzame energie opwekking (paragraaf 2.4) heeft inmiddels meer dan de helft van de woningen zonnepanelen. Als we de zonnestroom achter de meter buiten beschouwing laten, dan is sinds 2021 een daling van het elektriciteitsverbruik ingezet (onderste blauwe lijn). **Het elektriciteitsverbruik in woningen zonder de zonnestroom achter de meter daalde gemiddeld met 0,3% per jaar tussen 2009 en 2023**. Via het elektriciteitsnet werd in 2009 2,6 miljoen KWh geleverd aan woningen en in 2023 ging het om 2,5 miljoen KWh.

Het verbruik van aardgas in de woningen in Rozendaal daalt jaarlijks (figuur aan rechterzijde). **Het gasverbruik in woningen daalde gemiddeld met 2,9% per jaar tussen 2009 en 2023**. Daarbij kijken we naar de gegevens die gecorrigeerd zijn voor de buitentemperatuur (blauwe lijn). In 2009 werd 1,7 miljoen kuub aardgas geleverd en in 2023 ging het om 1,0 miljoen kuub. Zoals te lezen is in paragraaf 2.3 over duurzame warmte, is het overgrote merendeel van de Rozendaalse woningen nog afhankelijk van aardgas.

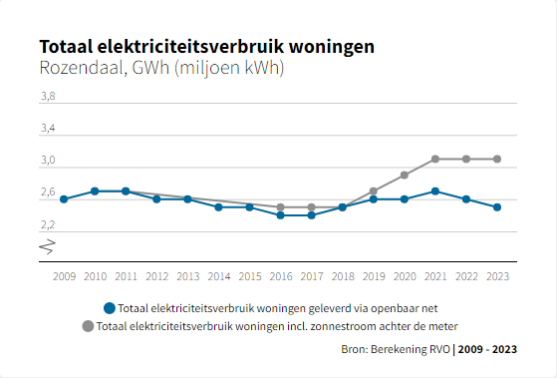

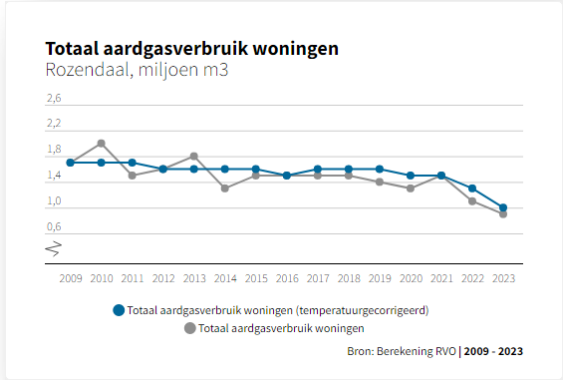

In 2021 zien we een piek in het verbruik van zowel elektriciteit als aardgas. Dit heeft te maken met de coronaperiode, waarin mensen vaker thuis waren. De dalingen in 2022 en 2023 heeft deels te maken met de gestegen energiekosten.

2.3 Werklijn duurzame warmte

Het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving staat hoog op de politieke agenda vanwege de aardbevingsproblematiek in Groningen en het inspelen op mogelijke gastekorten, nu Rusland veel minder aardgas levert dan voorheen. In de gemeente Rozendaal staan 706 woningen en 50 andere gebouwen. Bij elkaar gebruiken zij ruim 1,9 miljoen kubieke meter aardgas. Het vinden en toepassen van alternatieven voor het gebruik van aardgas gaat stap voor stap en in gezamenlijkheid met o.a. bewoners, de werkgroep duurzaam Rozendaal en andere externe partijen die ons hierbij ondersteunen zoals de energiebank Arnhem, Rijn en IJssel Energiecoöperatie en de woningbouwvereniging. Energie die niet gebruikt wordt (preventie), hoeft ook niet opgewerkt, geïmporteerd of getransporteerd te worden. We gaan door met het informeren en bewustmaken van inwoners om minder energie te gebruiken door te isoleren en slimmer met energie om te gaan. De werklijn duurzame warmte is dan ook vervlochten met de werklijnen energiebesparing en bewustwording & communicatie.

Doel duurzame warmte

In 2050 is de gebouwde omgeving aardgasvrij (Klimaatakkoord). Alle 7 miljoen woningen en 1 miljoen gebouwen moeten dan van het aardgas af zijn.

Activiteiten duurzame warmte

Buurt Uitvoeringsplannen

In 2021 is onze eerste Transitievisie Warmte vastgesteld. Deze visie schetst het proces om tot een toekomst zonder aardgas te komen en bevat een analyse van de technische mogelijkheden voor de overstap naar aardgasvrij verwarmen op buurtniveau. De komende jaren werken we onze visie per buurt uit in Buurt Uitvoeringsplannen. Betaalbaarheid voor iedereen is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

Buurten De Moestuin, Leermolens Enk en omgeving Delhoevelaan

In 2022 zijn we – de gemeente, Spectrum, Qirion en de Werkgroep Duurzaam Rozendaal – gestart met het verkennen van de mogelijkheden van een kleinschalig collectief warmtenet in de buurten De Moestuin, Leermolens Enk en omgeving Delhoevelaan. Met bewoners en Portaal zijn de mogelijkheden voor duurzame warmte onderzocht. Participatie vormde een belangrijk onderdeel van het proces, dat onder andere bestond uit buurtgesprekken, bewonersbijeenkomsten en overleggen met buurtteams en het kernteam. In het Buurtuitvoeringsplan zijn de belangrijkste voor- en nadelen van warmteopties in beeld gebracht. De belangrijkste conclusies zijn:

- Een collectief warmtenet is in De Moestuin niet rendabel te exploiteren en in Leermolens Enk en Delhoevelaan alleen bij een deelname-percentage van 90%;
- Het gebruik van een volledig elektrische warmtepomp leidt tot de meeste CO2 besparing, maar is op korte termijn voor bewoners de kostbaarste optie omdat veelal nog een flinke verbouwing nodig is om een woning hiervoor geschikt te maken;
- Voor de meeste inwoners is daarom de hybride warmtepomp-optie de meest voor de hand liggende (tijdelijke) oplossing bij de vervanging van een gasgestookte CV-ketel na 2026.

Overige buurten

Een kleinschalig collectief warmtenet ligt in de andere buurten van Rozendaal minder voor de hand, omdat de huizen daar op grotere afstand van elkaar liggen. In deze buurten wordt verder gewerkt aan het terugbrengen van de warmtevraag door het isoleren van huizen en warmtewinning door voorbeeldwoningen, maatwerkadvies, all-electric oplossingen en buurtgesprekken.

Effecten duurzame warmte

Zoals blijkt uit de enquête van de Werkgroep Duurzaam Rozendaal uit 2024 verwarmen verreweg de meeste woningen nog met gas (87%) en wordt ook gas gebruikt voor warm water (84%) (zie paragaaf 2.5). Ook uit de gegevens van de Klimaatmonitor blijkt dat in Rozendaal **nauwelijks tot geen warmte wordt opgewekt uit andere hernieuwbare bronnen dan houtkachels**. Via houtkachels wordt 4 TJ per jaar aan warmte opgewekt (rode lijn in figuur hieronder); het gebruik van houtkachels heeft echter negatieve gevolgen voor de luchtkwaliteit.

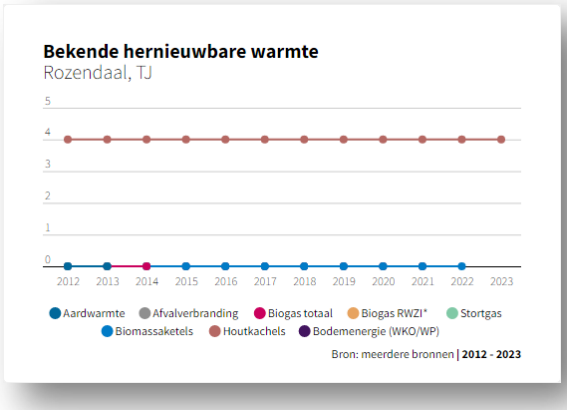

2.4 Werklijn duurzame energie opwekking

Voor de opwekking van duurzame energie richten we ons met name op lokale opwek. Grootschalige projecten zoals windparken en zonneweides worden vooral ontwikkeld in andere gemeenten in de regio. Vanwege de ligging van Rozendaal in de nabijheid van de Veluwe - een Natura 2000-gebied - is het plaatsen van windmolens uitgesloten. We hebben actief deelgenomen aan de totstandkoming van de zoeklocaties voor grootschalige energie opwekking binnen de Regionale Energiestrategie (RES).

Doelen duurzame energie

In 2030 wordt 70% van alle elektriciteit duurzaam opgewekt (Klimaatakkoord). Dit komt overeen met 35 TWh opwekking door windenergie en zonne-energie op land. De regio Arnhem-Nijmegen draagt hieraan bij met 1,62 TWh in 2030 (Regionale Energie Strategie).

Binnen de regio Arnhem-Nijmegen wordt elk jaar additioneel 2% duurzame energie opgewekt (Regionale Routekaart naar een energieneutrale regio in 2050).

Activiteiten duurzame energie

Beleidskaders grootschalige duurzame energie in Omgevingsvisie

Momenteel wordt gemeentebreed gewerkt aan de Hoofdlijnennotitie voor de Omgevingsvisie. In deze visie gaan we ons streefbeeld voor 2050 beschrijven. Vragen zoals 'Hoe willen we in 2050 wonen in Rozendaal? Hoe richten we ons dorp op een klimaatbestendige manier in en hoe zorgen we goed voor onze natuur?' staan centraal. In de Omgevingsvisie worden beleidskaders voor grootschalige duurzame energieopwekking meegenomen. De eerste bijeenkomsten voor ketenpartners en voor inwoners vonden in september 2024 plaats (Dag van Rozendaal #1). In november heeft een tweede bijeenkomst plaatsgevonden (Dat van Rozendaal #2).

Effecten duurzame energie

Hernieuwbare energie en elektriciteit

Uit de gegevens van de Klimaatmonitor blijkt dat het aandeel hernieuwbare energie sinds 2016 fors is gestegen: van 5 TJ in 2016 naar 14 TJ in 2022 (onderstaande figuur aan linkerzijde). Dit wordt volledig veroorzaakt door het opwekken van zonnestroom (paarse lijn in figuur aan rechterzijde).

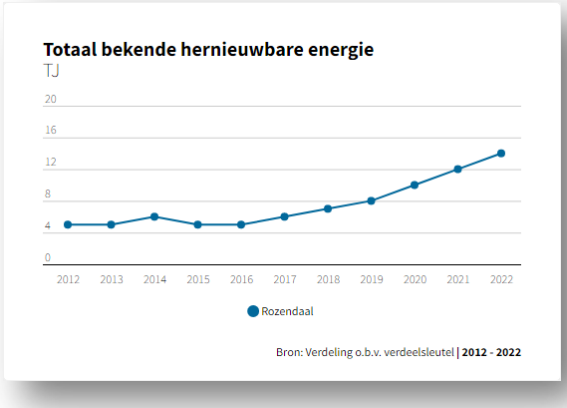

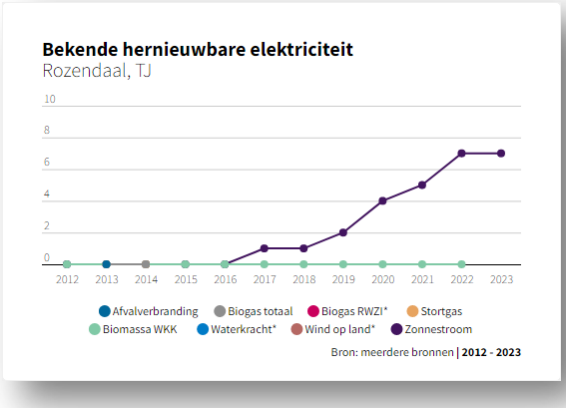

Voor de RES-opgave in onze regio van 1,62 TWh aan windparken en zonneweides, zijn we afhankelijk van locaties in de regiogemeenten. Binnen de regio zijn **22 zoekgebieden voor het opwekken van zonne-energie en 7 zoekgebieden voor windenergie** vastgesteld. In de praktijk valt een aantal zoekgebieden voor zon en wind samen en loopt een aantal zoekgebieden in elkaar over. De afgelopen jaren is een overaanbod van zonne-energie ontstaan als gevolg van de flinke toename aan zonnevelden en zonnepanelen op woningen. Om de ontstane onbalans op het regionale elektriciteitsnet op te lossen, wil de regio de verhouding tussen wind- en zonne-energie verbeteren. Overigens is het doel vanuit onze RES-regio **onvoldoende om de doelstelling van 55% CO_2-redcutie te halen**. Daarvoor zou de regionale doelstelling aanzienlijk omhoog moeten, maar dat is met name vanwege netcongestie op dit moment niet haalbaar.

Zonnepanelen op woningen

In Rozendaal zetten we in op het maximaal benutten van beschikbaar (dak)oppervlak binnen de bebouwde kom voor de opwekking van zonne-energie. Volgens de gegevens van de Klimaatmonitor heeft 51% van de woningen in Rozendaal zonnepanelen (cijfers 2023); dit komt overeen met 360 woningen. Dat is aanzienlijk meer dan het gemiddelde van 32% in Nederland. Onderstaande figuur uit de Klimaatmonitor geeft het opgesteld vermogen van de zonnepanelen in Rozendaal weer.

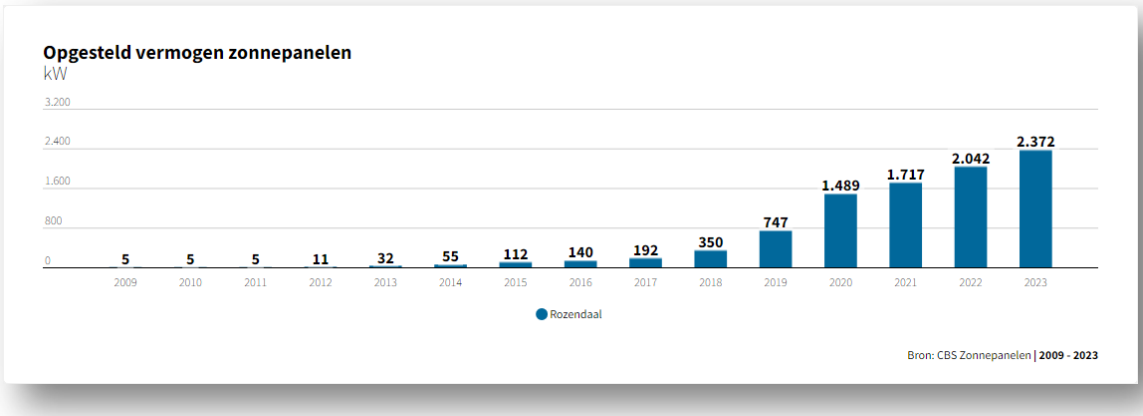

De inspanningen van de energiecoöperatie ZonneRoos en de Werkgroep Duurzaam Rozendaal en de financiële instrumenten van de gemeenten hebben dus effect gehad. **Hiermee halen we ruimschoots de doelstelling van 2% additionele duurzame energie opwekking.**

2.5 Werklijn bewustwording en communicatie

De werklijn bewustwording en communicatie ondersteunt de uitvoering binnen de andere werklijnen. Zichtbaarheid en successen vieren houden de beweging naar een energieneutraal Rozendaal gaande. We merken dat de betrokkenheid van bewoners bij de energietransitie groot blijft. De Werkgroep Duurzaam Rozendaal is een belangrijke samenwerkingspartner en we sluiten aan bij kansrijke ideeën en initiatieven van inwoners en maatschappelijke organisaties. Participatie vormt dan ook een vast onderdeel van onze dagelijkse werkzaamheden.

Doel bewustwording & communicatie

Informeren, stimuleren en enthousiasmeren van inwoners over energiebesparing, duurzame warmte en duurzame energie opwekking.

Activiteiten bewustwording & communicatie

Campagne Duurzaam Rozendaal

De campagne Duurzaam Rozendaal loopt sinds 2020. Inmiddels is op de website www.duurzaamrozendaal.nl veel informatie te vinden over energiemaatregelen in huis en de financiering hiervan. Ook informatie van de Werkgroep Duurzaam Rozendaal en de Werkgroep Duurzaam Groen heeft hier een plek gekregen.
In 2024 hebben we de website opgeschoond en geactualiseerd. Ook is een communicatiekalender opgesteld.

Regionaal Energieloket

Sinds mei 2024 zijn we aangesloten bij het Regionaal Energieloket (REL). Het REL informeert inwoners onder meer over energiebesparing, zonne-energie, duurzame warmte, financiering en subsidies en geeft tips en adviezen om duurzamer te wonen. Voor Rozendaal verzorgt het REL vanaf 19 september 2024 het Energieloket Rozendaal op https://regionaalenergieloket.nl/rozendaal.

Artikelen In de Roos

We gebruiken ons informatieblad In de Roos met grote regelmaat om inwoners te informeren over duurzaamheid in de brede zin. In de Roos verschijnt iedere twee weken op papier en wordt onder alle adressen in Rozendaal

verspreid. Zowel de uitnodiging voor de bewonersbijeenkomst van 19 september 2024 als de oproep voor het invullen van de enquête van de Werkgroep Duurzaam Rozendaal stonden er tweemaal in (zie alinea hieronder). Ook andere onderwerpen kwamen aan bod: energietoeslag, Woon Energie Scan en Energie Bespaar Check door RIJE, elektrische deelauto's, hybride warmtepomp en het dimmen van de nieuwe LED-armaturen van de openbare verlichting.

Werkgroep Duurzaam Rozendaal

De Werkgroep Duurzaam Rozendaal is actief sinds 2017 en bestaat uit betrokken bewoners die actief zijn op het gebied van duurzaam wonen (energietransitie) en duurzaam groen (biodiversiteit, klimaatadaptatie). In 2024 hebben we bijna maandelijks met de Werkgroep overlegd over het uitvoeren van concrete acties, waaronder het organiseren van de bewonersbijeenkomst van 19 september.

<u>Resultaten enquête Werkgroep</u>

De Werkgroep heeft in 2024 een enquête over het verduurzamen van woningen uitgevoerd onder inwoners. Eerdere enquêtes vonden plaats in 2018 en 2021. Hieraan deden 124 bewoners mee. Hieruit blijkt het volgende:

- Het merendeel heeft al goede glasisolatie. In de woonkamer heeft 2% enkel glas en 23% oud dubbel glas en in de slaapkamers is dat een iets hoger percentage;
- Bijna de helft heeft extra gevelisolatie geplaatst, 42% extra vloerisolatie en 48% extra dakisolatie. Meer dan een derde heeft geen extra isolatie geplaatst;
- Het merendeel (66%) van de woningen heeft natuurlijke ventilatie. In woningen waar schimmel ontstaat (28%), zit dit meestal in de badkamer;
- Verreweg de meeste woningen verwarmen nog met gas (87%). De gemiddelde leeftijd van de CV-ketels is 8,1 jaar. Voor warm water gebruikt het merendeel (84%) de CV-ketel (deels) of een gasboiler/geiser.
- Een groot deel (42%) heeft plannen de komende vijf jaar. Op volgorde worden de volgende maatregelen het meest genoemd: (1) (hybride) warmtepomp, (2) zonnepanelen en thuis accu, (3) vloer-, dak-, spouwmuur- of gevelisolatie, (4) verbetering van glas (HR++, vacuüm glas) en (5) elektrisch douchen en elektrische ketel;
- Bijna een op de drie respondenten heeft al een elektrische auto. Voor een deel van de inwoners (14%) staat dit op de planning voor de komende vijf jaar en 8% geeft aan dat een deelauto een optie is.

Verder gaven enkele respondenten aan geïnteresseerd te zijn in kleinschalige warmtenetten, buurtverwarming, waterstof en zonne-energie en pleiten voor gemeentelijke betrokkenheid bij collectieve energieopslag. Er is vraag naar persoonlijk advies over verduurzaming en een oproep voor meer gemeentelijke actie. Er zijn ook vragen over mogelijke verbeteringen aan woningen en overwegingen om te verhuizen, afhankelijk van toekomstige energiebeleidsrichtingen.

Bijeenkomst 'Samen naar een duurzaam Rozendaal '

In de afgelopen jaren zijn er verschillende bijeenkomsten geweest om inwoners te stimuleren en enthousiasmeren om zelf aan de slag te gaan met duurzaamheid. Op 19 september 2024 organiseerden we met de Werkgroep Duurzaam Rozendaal de brede bewonersbijeenkomst '*Samen naar een duurzaam Rozendaal'* in Het Rhedens. Via posters en uitnodigingen in In de Roos zijn inwoners gevraagd om zich aan te melden en mee te doen. Op de avond kwamen 43 bewoners en zijn we met elkaar in gesprek gegaan over de mogelijkheden, kansen en concrete acties om te werken aan een duurzaam Rozendaal. Naast energie kwamen ook brede onderwerpen aan bod, zoals duurzaam wonen, mobiliteit, groen & klimaat. Hieronder is het beeldverslag van deze avond opgenomen.

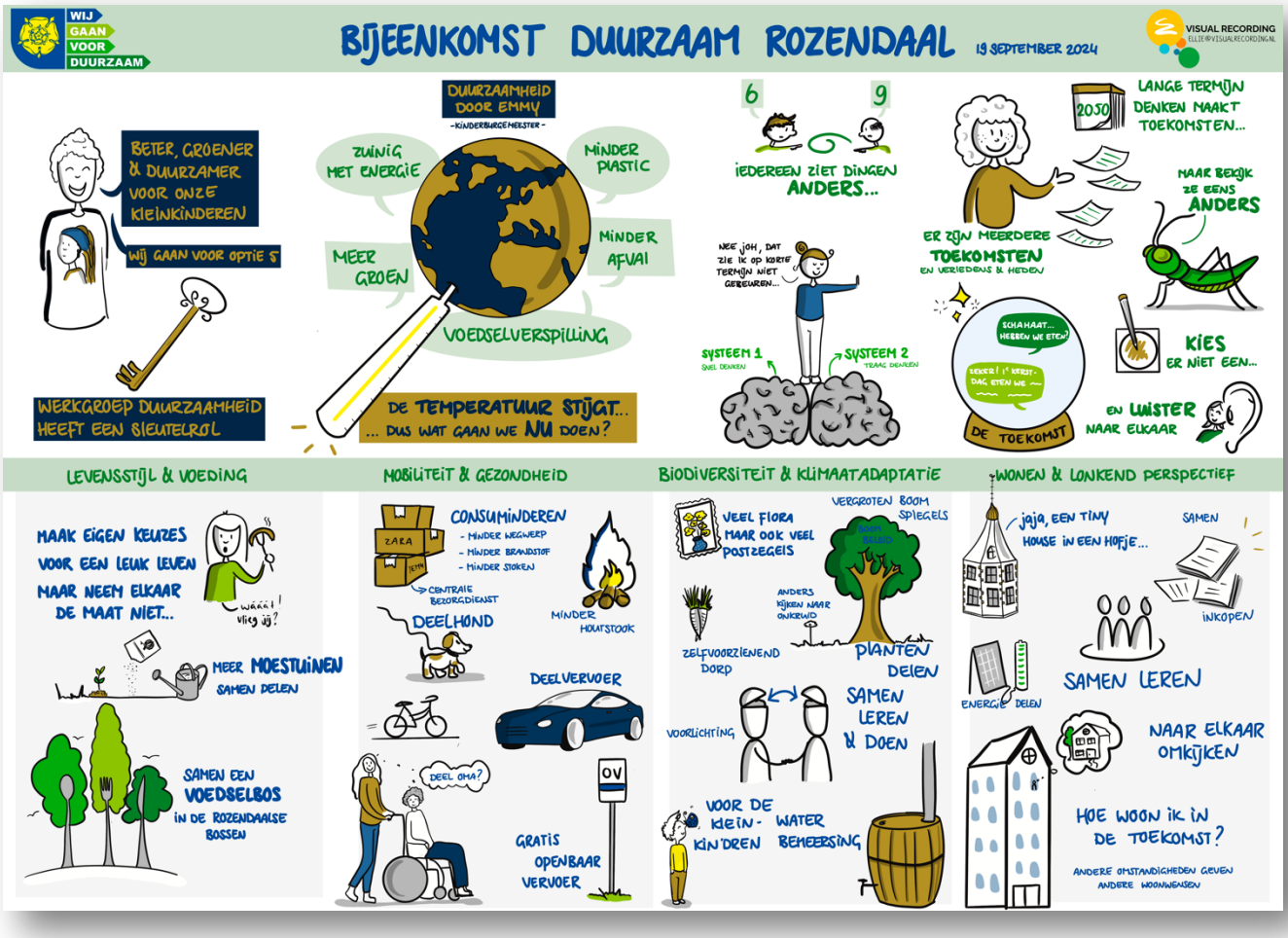

De belangrijkste onderwerpen van gesprek waren:

- Het behoud van de eigen autonomie en keuzevrijheid;
- Het versterken van de gemeenschapszin en het belang van goed voor elkaar zorgen;
- Het samen delen van spullen en mogelijkheden tot vervoer (auto, fiets);
- Gezamenlijke voedselproductie: delen van tuinen voor moestuinieren en het aanleggen van een voedselbos;
- Het belang van informatievoorziening (kennis), het delen van goede voorbeelden en leren van/met elkaar is meermaals onderstreept.

2.9 Overige activiteiten

Binnen de MJA zijn duurzame mobiliteit en klimaatadaptatie geen expliciete thema's. Nieuwe ontwikkelingen binnen deze thema's hebben echter wel impact op de opgave voor de energietransitie en daarom is er wel aandacht geweest voor beide thema's. Zo zorgt de groei van het aantal elektrische voertuigen met batterijen of waterstofbrandstofcellen voor meer elektriciteitsverbruik. Dat betekent dat uitbreiding van de (laad)infrastructuur nodig is en dat meer stroom moet worden opgewekt. Verder is steeds duidelijker geworden dat er een relatie tussen de energietransitie en klimaatadaptatie is. Beiden vragen om investeringen in de openbare ruimte. En bovendien zijn klimaatadaptatie en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen twee kanten van dezelfde medaille: het beperken van (de gevolgen van) klimaatverandering.

Overige activiteiten

Duurzame mobiliteit: elektrische deelauto's

De gemeenteraad stemde in maart 2024 in met de introductie van elektrische deelauto's. Dit vermindert de CO_2-uitstoot én verlaagt de parkeerdruk. Hiermee zetten we een stap richting een deeleconomie, waarin bezit niet automatisch een voorwaarde is voor gebruik. De eerste deelauto is in de zomer geplaatst bij de openbare laadpaal op de hoek van de Kerklaan en De Moestuin. Deze deelauto is te gebruiken door medewerkers en bestuursleden van de gemeente. Zij krijgen maandelijks zakelijk rijtegoed. De auto is ook beschikbaar voor bewoners en medewerkers van andere organisaties. Samen met de organisatie OnzeAuto is een interessepeiling uitgevoerd om de belangstelling onder inwoners voor het autodelen te onderzoeken. Vanaf ongeveer 10 tot 15 deelnemers kan een extra deel-auto in een buurt worden geplaatst en op dit moment zijn er 15 tot 20 geïnteresseerden. Degenen die zich aanmelden bij OnzeAuto kunnen voor € 50 per maand rijtegoed kopen voor het gebruik van een deelauto. De eerste 25 geïnteresseerden krijgen € 25 korting. Op dit moment is er nog weinig tot geen interesse tot deelname vanuit bewoners in de gemeente Rozendaal. Hierop gaan we in 2025 nog extra communicatie inzetten.

Duurzame mobiliteit: laadinfrastructuur

Van alle personenauto's die in Rozendaal zijn geregistreerd, is 7,5% een elektrische auto (bron: klimaatmonitor.databank.nl). Voor het opladen van deze auto's zijn laadpalen nodig. Veel mensen kunnen een eigen laadpaal op de oprit of onder de carport plaatsen. Degenen waarbij dat niet lukt zijn aangewezen op een openbare laadpaal. Om het elektrisch rijden te stimuleren, willen we het aantal laadpalen voor auto's uitbreiden. In 2022 heeft het College een plankaart vastgesteld waarop is aangegeven waar de laadpalen moeten komen te staan. In 2024 zijn er twee laadpalen bij gekomen (met elk twee aansluitpunten): nabij het gemeentehuis op de hoek Kerklaan met de Moestuin en aan de Vossenberglaan. Hiermee staan er 12 laadpalen in de (semi-)openbare ruimte (bron: klimaatmonitor.databank.nl). De plaatsing en exploitatie hiervan gebeurt door Vattenfall, zonder kosten ten laste van de gemeentelijke begroting.

Klimaatadaptatie

Doordat het klimaat verandert krijgen we steeds vaker te maken met wateroverlast bij hevige regenbuien en hittestress (die vooral kwetsbare bewoners raakt, zoals ouderen) en met verdroging, een groter risico op natuurbranden en problemen met de drinkwatervoorziening. De nieuwe Omgevingsvisie gaat maatregelen bevatten, die helpen aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering (klimaatadaptatie). Verder werken we voor de uitvoering van de Regionale Adaptatie Strategie binnen de werkregio Veluwezoom samen met de gemeenten Arnhem en Rheden, de provincie en Waterschappen Rijn en IJssel en Rivierenland. Met gelden uit de Impulsregeling Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie worden vier projecten uitgevoerd binnen gemeente Arnhem en gemeente Rheden om maatregelen te treffen rond wateroverlast, droogte en/of hittestress.

3 Activiteiten 2025

Dit hoofdstuk beschrijft voor elke werklijn wat we in welke periode van 2025 gaan uitvoeren om de ambities op het gebied van energieneutraliteit te realiseren. De kaders die de gemeenteraad heeft vastgesteld in de Uitvoeringsagenda 2023-2025 Rozendaal Energieneutraal zijn leidend voor de uitvoering in 2025. We zetten de aanpak voort binnen de vier werklijnen (a) energiebesparing (b) duurzame warmte (c) duurzame energie opwekking en (d) bewustwording & communicatie. Overkoepelende activiteiten – die betrekking hebben op meer dan één werklijn – zijn ingedeeld bij die werklijn, waarop we de grootste tijdsinvestering verwachten.

In 2025 behouden we onze focus op energiebesparing en duurzame warmte. Onze voornaamste rol daarin is het faciliteren en organiseren van concrete actie. Met name het elektriciteitsverbruik moet verder omlaag om de landelijke doelen op het gebied van energiebesparing te halen. We blijven bewoners praktisch ondersteunen bij het verder verduurzamen van hun woning. Net als voorgaande jaren werken we nadrukkelijk samen met andere actoren, zoals de lokale werkgroep duurzaamheid, netbeheerder Liander, woningbouwverenigin g Vivare, buurgemeenten en andere betrokken partijen. We stellen we ons faciliterend op, organiseren de benodigde budgetten en stimuleren dat iedereen zelf verantwoordelijkheid neemt. Ook blijven we in de komende periode inzetten op de zichtbaarheid van activiteiten en resultaten.

We zien dat onze inzet als regisseur in de warmtetransitie de komende jaren steeds verder zal oplopen. We starten in 2025 met het opstellen van het Warmteprogramma. De enquête van de Werkgroep Duurzaam Rozendaal uit 2024 laat zien dat de isolatie nog niet in alle koopwoningen volledig op orde is en dat 42% in de komende jaren verduurzamingsplannen heeft. Er is vraag naar persoonlijk advies over verduurzaming en een oproep voor meer gemeentelijke actie. Ook blijkt uit deze enquête dat verreweg de meeste woningen met aardgas verwarmd worden en/of aardgas gebruiken voor warm water. Enkele inwoners gaven aan geïnteresseerd te zijn in kleinschalige warmtenetten, buurtverwarming, waterstof en zonne-energie en pleiten voor gemeentelijke betrokkenheid bij collectieve energieopslag.

Nieuw in 2025 is dat we aan de slag gaan met enkele (nieuwe) thema's die onder andere naar voren kwamen tijdens de brede bewonersbijeenkomst over duurzaamheid van 19 september 2024. En stellen we nieuwe plannen op, zoals het eerder genoemde Warmteprogramma, een Soorten Management Plan - nodig om dieren te beschermen die wonen in gebouwen die geïsoleerd worden - en een MJA Duurzaamheid voor de periode na 2025.

3.1 Werklijn energiebesparing

Financieel ondersteunen verduurzaming koopwoningen (subsidie isolatie en Toekomstbestendig Wonen Lening)

We blijven woningeigenaren financieel ondersteunen bij het uitvoeren van hun plannen voor het verduurzamen van hun huis. Uit de enquête van de Werkgroep uit 2024 blijkt dat 42%van de deelnemers aan het onderzoek plannen heeft voor verduurzaming in de komende vijf jaar. Op volgorde zijn deze maatregelen het vaakst genoemd: (1) (hybride) warmtepomp, (2) zonnepanelen en thuisaccu, (3) vloer-, dak-, spouwmuur- of gevelisolatie, (4) verbetering van glas (HR++, vacuüm glas) en (5) elektrisch douchen en elektrische ketel.
In het kader van de Lokale Aanpak Isolatie kunnen eigenaren van een slecht geïsoleerde woning met een lager dan gemiddelde WOZ-waarde sinds eind 2024 subsidie aanvragen bij de gemeente voor het uitvoeren van isolatiemaatregelen. Bewoners kunnen ook geld lenen via de Toekomstbestendig Wonen Lening.

Opstellen Soorten Management Plan (SMP)

Bij een verbouwing of verduurzaming moet rekening worden gehouden met de instandhouding of verbetering van aanwezige beschermde diersoorten. In de meeste woningen leven één of meer van deze soorten, zoals vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Vanuit de Omgevingswet zijn woningeigenaren verplicht om ecologisch onderzoek te doen bij het verbouwen of verduurzamen van hun woning. Een gemeente kan in één keer voor de gehele gemeente een ecologisch onderzoek doen en maatregelen nemen op gebiedsniveau. Het onderzoek en de maatregelen worden beschreven in een soortenmanagementplan (SMP). Een SMP is nodig om verder te kunnen met het isoleren van woningen. In 2024 zijn we gestart met het opstellen van het SMP - ook wel een biodiversiteitsplan genoemd - met subsidie van de Provincie Gelderland. In het SMP beschrijven we het ecologisch onderzoek voor de bebouwde omgeving en de maatregelen die we op gebiedsniveau treffen. Op basis van het SMP kan de provincie Gelderland aan de gemeente voor tien jaar een gebiedsgerichte omgevingsvergunning verlenen. Met een gebiedsgerichte ontheffing hoeft niet meer per woning of project een ecologisch onderzoek en eventuele maatregelen en ontheffing uitgevoerd te worden. De doorlooptijd van het opstellen van een SMP tot en met gebiedsgerichte ontheffing is ongeveer vier jaar.

Isoleren koopwoningen met laag energielabel en lager dan gemiddelde WOZ-waarde

We hebben een Specifieke Uitkering (SPUK) van € 21.821 gekregen voor de 1e tranche van de uitvoering van de Lokale Aanpak Isolatie. Deze SPUK is afkomstig uit het Nationaal Isolatie Programma en is bedoeld om 14 slecht geïsoleerde woningen met een lager dan gemiddelde WOZ-waarde te isoleren (de gemiddelde WOZ-waarde in Rozendaal bedraagt € 646.000). Inmiddels is ook een aanvraag voor de 2e tranche van € 36.573 gedaan voor het isoleren van 18 woningen. Huishoudens die onder de doelgroep vallen van de Aanpak Isolatie (115 woningen) kunnen aan de slag met isoleren en hiervoor gebruikmaken van de nieuwe gemeentelijke isolatiesubsidie, onder de voorwaarde van Natuurvriendelijk Isoleren (zie ook SMP).

Hier Uiterlijk 2030 dienen alle huurwoning minimaal energielabel D te hebben.

Collectieve inkoop energiemaatregelen

In 2020 en 2021 organiseerde Winst uit je Woning driemaal een collectieve inkoopactie in Rozendaal. Destijds schaften in totaal 34 woningeigenaren zonnepanelen, isolatie of extra isolerend glas aan. Eind 2024 hebben we de nieuwe aanpak uitgewerkt voor het collectief inkopen van zonnepanelen, isolatie, isolerend glas en warmtepompen. In samenwerking met het Regionaal Energieloket en de Werkgroep Duurzaamheid gaan we een collectieve inkoopactie organiseren voor het verduurzamen van particuliere woningen (e.e.a. op basis van de door de Werkgroep uitgevoerde enquête). In 2025 starten we met de uitvoering.

Aanpak energiearmoede

In 2025 gaat de Energiebank Arnhem door met het helpen van huishoudens met een laag inkomen bij het verlagen van hun energieverbruik en energiekosten. Deze aanpak bestaat uit het huisbezoek van een energieadviseur, die tips geeft en samen met de bewoner materialen aanbrengt zoals tochtstrips voor ramen en deuren, radiatorfolie en energiezuinige lampen. Verder blijft de witgoedregeling in stand: bewoners met een laag inkomen kunnen subsidie krijgen voor het vervangen van de oude koelkast, wasmachine of vriezer door een energiezuinig apparaat.

Energieadvisering (Woning Energie Scan en Energie Bespaar Check)

Ook in 2025 kunnen bewoners verschillende soorten adviezen krijgen van de energieadviseurs:

- de Woning Energie Scan voor woningeigenaren
- de Energie Bespaar Check voor huurders en woningeigenaren
- de Warmtescan van woningen

3.2 Werklijn duurzame warmte

Opstellen Warmteprogramma

In 2025 gaan we aan de slag met het opstellen van het Warmteprogramma (een verplichting voor gemeenten in het kader van de Wet collectieve warmte). Deze moet uiterlijk in 2026 gereed zijn en elke vijf jaar geactualiseerd worden. Met het Warmteprogramma werken we onze Transitievisie Warmte verder uit en leggen we vast in welke fasen de woonwijken van het aardgas af gaan. In het programma brengen we in beeld welke warmteoplossing voor welke wijk/buurt geschikt is, in welke periode deze gepland wordt en welke concreet uitvoeringstraject er gevolgd gaat worden: er moet een concreet handelingsperspectief voor de bewoners zijn. De participatie van bewoners en stakeholders vormt een belangrijk onderdeel van het proces.

3.3 Werklijn duurzame energie opwekking

Herijken Regionale Energie Strategie (RES 3.0)

In de regio Arnhem-Nijmegen werken 16 gemeenten, provincie Gelderland, 3 waterschappen en de netbeheerder Liander samen aan de RES. Hierin zijn 28 afspraken gemaakt over het grote schaal opwekken van duurzame energie op land. De gemeenten vertalen de RES naar hun omgevingsbeleid. Uiterlijk op 1 juli 2025 wordt de RES 3.0 vastgesteld. We nemen deel aan de regionale overleggen. Hierbij zal eveneens afstemming plaatsvinden met de Omgevingsvisie van de gemeente Rozendaal (beleidskaders voor grootschalige energieopwekking).

3.4 Werklijn bewustwording & communicatie

Campagne Duurzaam Rozendaal en Regionaal Energieloket Rozendaal

We informeren bewoners online over de mogelijkheden om duurzaam te wonen en energie te besparen en we stimuleren hen om actie te ondernemen en we delen goede voorbeelden. Dit doen we door de website www.duurzaamrozendaal.nl actueel te houden en input te geven aan het REL voor voorlichting via het KCC en de Rozendaalse pagina op https://regionaalenergieloket.nl.

Artikelen in In de Roos

In de Roos is en blijft een belangrijk communicatiekanaal; deze valt elke twee weken bij elk woonadres in de brievenbus. We willen ongeveer elke maand een artikel aanleveren over nieuws en de lopende activiteiten uit dit Jaarplan.

Organiseren bijeenkomsten

Analoog aan de bijeenkomst op 19 september 2024 (en in het verlengde hiervan) gaan we verder in gesprek met de Rozendaalse samenleving over het thema duurzaamheid. Ideeën zijn hierbij in eerste instantie:
(a) Organiseren **2e brede bewonersbijeenkomst** in september 2025;
(b) Organiseren **groepsgesprekken** (bv. 6x) over overkoepelende thema's uit brede bewonersbijeenkomst van 19 september. Doel is om de onderwerpen samen verder te verkennen en om inzicht te krijgen in de ondersteuningsbehoefte van inwoners. Hiervoor nodigen we alle belangstellende inwoners uit. Raadsleden zijn wederom als toehoorder welkom. Afhankelijk van het aantal aanmeldingen kunnen deze gesprekken bij mensen thuis in de woonkamer plaatsvinden of in Het Rhedens. De overkoepelende thema's zijn:
* Versterken gemeenschapszin en belang om goed voor elkaar te zorgen;
* Samen delen van spullen en vervoersmogelijkheden (auto, fiets);
* Gezamenlijke voedselproductie: tuinen delen voor moestuinieren en voedselbos aanleggen.
(c) Ideeën vragen aan inwoners die willen meedenken via een **online brainstorm platform** zoals Miro.

(d) **Enquête uitzetten** over het nieuwe duurzaamheidsbeleid, samen met de Werkgroep Duurzaam Rozendaal. We kunnen de mening over voorgenomen projecten/activiteiten voorleggen en vragen naar ideeën/aanvullingen.

3.5 Overige activiteiten

Opstellen MJA Duurzaamheid 2026-2030

In 2025 evalueren we de uitvoeringsperiode van de MeerjarenUitvoeringsAgenda (MJA) energietransitie 2023-2025 en gaan we aan de slag met het opstellen van een bredere agenda voor de volgende planperiode. Voor 2026 t/m 2030 stellen we een MJA Duurzaamheid op. Dit doen we samen met de Werkgroep Duurzaam Rozendaal, andere stakeholders en inwoners. Zowel het gemeentebestuur als inwoners blijken de behoefte hebben om de route naar energieneutraliteit in een bredere context te plaatsen om te komen tot een aanpak die breder is dan de energietransitie. Daarbij valt te denken valt aan thema's zoals biodiversiteit, klimaatadaptatie, mobiliteit en sociale aspecten. De energietransitie vormt één van de onderdelen van 'duurzaamheid'.

Duurzame mobiliteit: faciliteren laadinfrastructuur en elektrische deelauto

De verwachting is dat het aantal elektrische voertuigen de komende jaren fors toeneemt. De behoefte om deze voertuigen thuis, op het werk of in de openbare ruimte op te laden neemt daardoor ook toe. Uit de enquête van de Werkgroep Duurzaam Rozendaal uit 2024 blijkt dat bijna een op de drie respondenten een elektrische auto heeft en dat 14% van plan is om deze in de komende vijf jaar aan te schaffen. We blijven meewerken aan nieuwe aanvragen voor nieuwe openbare laadpalen in de openbare ruimte. Er is ook interesse voor het autodelen: 8% van de deelnemers aan de enquête van de Werkgroep uit 2024 gaf aan dat een deelauto een optie is. Bij voldoende belangstelling zorgt de organisatie OnzeAuto voor meer deelauto's. De gemeente faciliteert door de parkeer- en laadfaciliteiten mogelijk te maken en stimuleert het gebruik van de deelauto door hiervoor te blijven communiceren.

Volgen van en afstemmen over ontwikkelingen netcongestie

De huidige ontwikkelingen rondom netcongestie hebben gevolgen voor de energietransitie, duurzame mobiliteit en woningbouw. Als er sprake is van netcongestie, dan is het openbaar elektriciteitsnet 'vol'. Er kan op dat moment geen elektriciteit worden getransporteerd. Dit vormt een probleem voor het terugleveren van zonnestroom én voor het leveren van elektriciteit bij nieuwe gebouwen, waar de vraag van elektriciteit ook nog eens groter is geworden vanwege onder meer de (hybride) warmtepompen en laadpalen. Op veel plekken in de regio vertraagt netcongestie de voortgang van de energietransitie, met name voor de aansluiting van grootschalige opwekprojecten m.b.t. wind en zon. Het is het niet meer vanzelfsprekend om een grote nieuwe aansluiting op het net te krijgen of om energie terug te leveren. De problemen van netcongestie zijn op dit moment nog niet grootschalig aan de orde binnen onze gemeente. Desondanks moet ook hier het elektriciteitsnetwerk worden versterkt naarmate het gebruik van elektrische verwarming en mobiliteit toeneemt. Als gemeente hebben we met name een coördinerende rol. We zijn de verbindende schakel tussen beleidsmakers, experts en de gemeenschap. Er is aandacht nodig voor de afstemming met alle interne en externe betrokkenen. Intern gaat het onder meer over ruimtelijke ontwikkelingen, duurzame mobiliteit en de warmtetransitie. Extern gaat het onder meer om de afstemming met de Provincie, de Groene Metropoolregio, buurgemeenten, netbeheerder Liander, inwoners en lokale ondernemers.

Uitvoeren regionaal Programma Conceptueel Circulair Bouwen 2024-2026

Binnen de Groene Metropool Regio wordt het programma ‘Conceptueel Circulair Bouwen 2023-2030’ uitgevoerd. Dit richt zich op het versnellen van de woningbouwopgave in onze regio en het stimuleren van circulair bouwen. Vanuit Rozendaal nemen we actief deel aan de regionale overleggen.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed en openbare ruimte

Doorlopend houden we kansen in de gaten voor de verduurzaming van het eigen gemeentelijk vastgoed (gemeentehuis en gemeentewerf) en duurzame ingrepen in de openbare ruimte. Denk aan de inkoop van duurzame energie.

4 Planning 2025

Onderstaande tabel maakt de planning inzichtelijk van alle werkzaamheden voor 2025.

PLANNING	2025 Q1	Q2	Q3	Q4
Werklijn energiebesparing				
Financieel ondersteunen verduurzaming koopwoningen		doorlopend		
Opstellen Soorten Management Plan (SMP)		doorlopend		
Isoleren koopwoningen met laag energielabel en lagere WOZ		doorlopend		
Verduurzamen huurwoningen		doorlopend		
Collectieve inkoop energiemaatregelen				
Aanpak energiearmoede		doorlopend		
Energieadvisering (Woning Energie Scan en Energie Bespaar Check)		doorlopend		
Werklijn duurzame warmte				
Opstellen Warmteprogramma		doorlopend		
Werklijn duurzame energie opwekking				
Herijken Regionale Energie Strategie (RES 3.0)		doorlopend		
Werklijn bewustwording & communicatie				
Campagne Duurzaam Rozendaal en Regionaal Energieloket Rozendaal		doorlopend		
Artikelen in In de Roos		doorlopend		
Organiseren bijeenkomst(en)				
Overige activiteiten				
Opstellen MJA Duurzaamheid 2026-2030				
Duurzame mobiliteit: faciliteren laadinfrastructuur en elektrische deelauto		doorlopend		
Volgen van en afstemmen over ontwikkelingen netcongestie		doorlopend		
Uitvoeren regionaal Programma Conceptueel Circulair Bouwen		doorlopend		
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed en openbare ruimte		doorlopend		

5 Personele en financiële gevolgen 2025

In dit hoofdstuk beschrijven we welke middelen we verwachten nodig te hebben voor de geplande activiteiten in 2025. De uitvoering van dit Jaarplan heeft namelijk gevolgen voor de gemeentelijke organisatie: er is een effect op de personele capaciteit en op de financiële middelen.

5.1 Personeel

De personele capaciteit voor de begeleiding en monitoring van de MJA wordt op dit moment ingevuld met inhuur van personeel (0,2 fte op jaarbasis, bekostiging via de CDOKE-gelden). Dit is echter niet voldoende om het MJA uit te voeren. De ontwikkelingen op de verschillende gebieden gaan razendsnel en de komende jaren wordt een steeds groter beroep gedaan op de coördinatie door de gemeenten. We hebben in de evaluatie van het MJA al gezien dat Rozendaal nog een flinke stap moet zetten om de energiebesparingsdoelen en de CO_2-reductiedoelen te behalen en om de overstap naar gasloos verwarmen van gebouwen in 2050 te kunnen maken. Daarom maken we gebruik van de reserve energietransitie (aanvraag via Begroting 2025) en landelijke budgetten/regelingen om de overige benodigd externe inhuur te bekostigen.

Daarnaast huren we projectmatig expertise in voor specialistische taken, zoals het opstellen van het Buurt Uitvoeringsplan, de energieadviseurs en de ondersteuning op het gebied van communicatie. Ook hebben collega's uit andere werkvelden - zoals inkoop, verkeer en facilitair/vastgoed - taken op het gebied van energiebesparing en duurzame energie.

5.2 Verwachte uitgaven 2025

Voor het uitvoeren van de Jaarkalender 2025 is een totaal budget nodig van € 288.480,00 (excl. btw). Alle kosten zijn volledig te dekken vanuit de CDOKE-uitkering van het Rijk, de reserve energietransitie uit Meerjarenagenda 2023-2025, de subsidie voor het Soorten Management Plan van de provincie, de Specifieke Uitkering van het Rijk voor energiearmoede en de Specifieke Uitkering van het Rijk vanuit het Nationaal Isolatie Programma. In onderstaande tabel zijn de kosten voor de uitvoering van de Jaarkalender uitgesplitst:

Project	uren	tarief	totaal
- inhuur Beleidsadviseur Duurzaamheid	460	€ 110,00	€ 50.600,00
- opstellen MJP 2026-2030	0,6	€ 44.800,00	€ 26.880,00
- participatie warmteprogramma	120	€ 85,00	€ 10.200,00
- website Energieloket Rozendaal	1	€ 4.095,00	€ 4.095,00
- kosten deelauto	0	€ 750,00	€ -
- energieadvisering (Woning Energie Scan)	0,5	€ 5.000,00	€ 2.500,00
- opstellen en begeleiden SMP	0,7	€ 58.690,00	€ 42.667,00
- compensatieopgave SMP	1,0	€ 5.000,00	€ 5.000,00
- budget Werkgroep Duurzaam Rozendaal	1	€ 750,00	€ 750,00
- uitvoering aanpak SPUK energiearmoede	0,5	€ 15.240,00	€ 7.620,00
- witgoedregeling aanpak energiearmoede	0,5	€ 12.000,00	€ 6.000,00
- aanpak Nationaal Isolatie Programma			
- organisatie inkoop REL	0,5	€ 6.800,00	€ 3.400,00
- uitkering subsidies	32	€ 1.250,00	€ 40.000,00
- ontzorging aanpak NIP	100	€ 85,00	€ 8.500,00
- meerkosten Woning Energie Scan	32	€ 199,00	€ 6.368,00
- collectieve inkoop isolatie	1	€ 4.900,00	€ 4.900,00
- inhuur communicatie duurzaamheid	120	€ 75,00	€ 9.000,00
- Warmteprogramma	1	€ 60.000,00	€ 60.000,00
Totaal voor 2025			**€ 288.480,00**